

СУБТИТРУВАННЯ ЯК ОДИН З ВИДІВ МЕДІАПЕРЕКЛАДУ

Постановка проблеми. Субтитрування – один з найстаріших способів кіноперекладу, який протягом тривалого часу залишався єдиною доступною формою аудіовізуального перекладу. На сучасному етапі розвитку кіноіндустрії цей метод став дуже популярним у перекладацькій сфері. Субтитри швидко, легко і економно дозволяють адаптувати фільми, документальні стрічки та інші відеоматеріали, які щороку з'являються у медіапросторі. Проте не кожен перекладач може впоратися з цим завданням, оскільки субтитрування має свою власну специфіку.

Мета наукової розвідки полягає у дослідженні основних технічних вимог до створення німецькомовних субтитрів.

Результати дослідження. Створення субтитрів досить непросте завдання як у смисловому, так і в технічному плані [1; 2]. Через ряд фізіологічних особливостей сприйняття глядачем інформації та певних технічних особливостей відтворення аудіо- та відеоматеріалу, створення та розміщення субтитрів на екрані підпорядковується наступним вимогам:

1. Велику увагу необхідно приділити макету субтитрів, щоб покращити їхню якість; шрифт і фон можуть мати значний вплив на читабельність. Субтитри зазвичай розташовуються внизу екрана у два рядки. Саме там вони найменше заважають зображенню, оскільки обличчя, наприклад, здебільшого знаходяться у верхній частині екрана [3, с. 64]. Субтитри найлегше читати, якщо вони розміщені на чорному або темному тлі. Так званий «чорний ящик» був би ідеальним тлом, але його часто вважають надто неестетичним [3, с. 59].
2. Кількість символів у рядку не має перевищувати в середньому 40 знаків. Це пояснюється тим, що людина просто не встигає прочитати більше.
3. Субтитри мають бути синхронізованими, тобто з'являтися та зникати разом з реплікою персонажа.
4. Розділові знаки також відіграють важливу роль у створенні субтитрів. Хоча відмінність у цій сфері від інших типів тексту не є значною, є кілька *корисних умовностей, яких слід* дотримуватися [5, с. 83]. Зосередимося на декількох з них.

Дефіси позначають діалог у тому самому субтитрі, тобто зміну мовця, або використовуються для позначення питання та відповіді двох мовців. Вони також використовуються для переносу. Важливо використовувати

дефіси тільки в цих ситуаціях і уникати їх використання для безперервних діалогів, оскільки це може призвести до плутанини [3, с. 113].

Три крапки «...» використовуються для позначення того, що субтитри ще не закінчилися, і їх доцільно ставити одразу після останнього символу субтитру. Це дозволяє оку і мозку глядача підготуватися до продовження речення з появою наступного субтитру [4].

З іншого боку, *крапка* вказує на кінець речення. Таким чином, аудиторія знає, що висловлювання закінчилося, і може знову зосередитися на зображенні.

Дужки використовуються для пояснення попередньої фрази. Оскільки час для кожного підзаголовка дуже обмежений, а дужки не часто використовуються в друкованих матеріалах, цей розділовий знак варто використовувати економно [3, с. 59].

Перевернуті *лапки* використовуються переважно для цитат, в кожному підзаголовку, інакше аудиторія може забути, що це все ж таки цитата. Інвертовані коми також можна використовувати для прізвиськ, незвичних фраз або слів, каламбурів або навмисного неправильного перекладу через помилку в оригіналі; іншими словами, для всього, до чого ви хочете привернути увагу.

Знаки *оклику* та *знаки питання* заслуговують особливої уваги, оскільки важливо чітко розуміти тон голосу і не перебільшувати акценти. У випадку риторичних запитань часто краще використовувати знак оклику, ніж знак питання, але зазвичай дозволено використовувати обидва знаки [3, с. 113].

Курсив дозволяється лише у виняткових випадках, таких як спогади, сни тощо. Почасти вважають, що великі *літери* набагато легше читати, але це помилкова думка. Люди читають слово за словом або фразу за фразою, тому великі літери часто не розпізнаються читачем як єдине ціле. А ще вони займають занадто багато місця, тому вони не підходять для субтитрів [3, с. 42].

Висновки. Отже, підсумовуючи, можна сказати, що до субтитрувальника ставляться дуже високі вимоги, і що субтитрування вимагає різноманітних навичок.

Література:

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 12(80). С. 126–130. DOI : 10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130
2. Пасик Л. А. Медіапереклад: загальна характеристика. *Пріоритетні шляхи розвитку науки* : матеріали III Міжнародної науково-практичної

конференції м. Київ, 12-13 жовтня 2021 року. Київ : МЦНД, 2021. С. 34–36.

3. Ivarsson J. Carroll M. Subtitling. Smirishamn: TransEdit HB. Übers. JM. 1998. 185 p.
4. Karamitroglou F. A Proposed Set of Subtitling Standards in Europe. Übers. JM. 1998. URL: <http://translationjournal.net/journal/04stndrd.htm>
5. Reinart S. Zu Theorie und Praxis von Untertitelung und Synchronisation / Kohlmayer, Rainer/Pöckl, Wolfgang (eds.) Literarisches und mediales Übersetzen. Aufsätze zu Theorie und Praxis einer gelehrten Kunst. Frankfurt/Main: Peter Lang, 2008. S. 73–112.